

Op te bergen
in de band van
18 september 2002

***Statenstuk* 969**

Verordening vrijstelling grondgebruiker

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Milieu, Water en Groen op
26 augustus 2002

B-stuk

Behandeld door de heer B.L.J. van Os, telefoonnummer (0592) 365665 en
mevrouw I.J. Schotanus (0592) 3655655
Portefeuillehouder: mevrouw A.Edelenbosch

Inleiding

De Flora- en Faunawet kent grofweg drie instrumenten waarmee de provincie grondgebruikers toestemming kan geven de schade te bestrijden die wordt veroorzaakt door beschermde inheemse diersoorten. Dat kan door middel van een vrijstelling (artikel 65), een aanwijzing van personen (artikel 67) of door middel van een ontheffing (artikel 68).

Een vrijstelling op basis van artikel 65 geeft de grondgebruiker toestemming om beschermde inheemse diersoorten opzettelijk te verontrusten of te doden ter voorkoming van (dreigende) belangrijke schade aan gewassen.

Zo'n vrijstelling geldt voor alle grondgebruikers. Grondgebruikers hoeven de in de vrijstelling toegestane handelingen niet van tevoren bij ons aan te melden; er is geen planmatige aanpak vereist en een rapportage kan achterwege blijven.

De minister van landbouw, natuurbeheer en visserij (LNV) heeft een vrijstelling verleend voor het opzettelijk verontrusten en doden van de mol, de houtduif en het konijn.

Provinciale staten van de twaalf provincies zijn bevoegd een vrijstelling te verlenen voor het opzettelijk verontrusten (en in sommige gevallen doden) van 21 beschermde inheemse diersoorten. Deze 21 diersoorten staan op een zogenaamde provinciale lijst die is vastgesteld door de minister van LNV. De volgende soorten staan hierop: haas, bosmuis, veldmuis, brandgans, grauwe gans, kleine rietgans, kolgans, rietgans, rotgans, knobbelzwaan, meerkoet, smient, wilde eend, spreeuw, holenduif, huismus, ringmus, kauw, ekster, zwarte kraai en roek.

Om de vrijstelling van kracht te laten worden, schrijft artikel 65 voor dat uw staten een verordening vaststellen waarin de toegestane handelingen (opzettelijk verontrusten en/of doden) per soort worden vastgelegd.

In de nota Flora en fauna: beleid en uitvoering wetgeving was ook het concept van de provinciale Verordening vrijstelling grondgebruiker opgenomen. De ontvangen zienswijzen hebben aanleiding gegeven de verordening aan te passen (zie Nota van antwoord en de nota Flora en fauna: beleid, uitvoering en wetgeving).

U treft hierbij het aangepaste voorstel voor de provinciale Verordening vrijstelling grondgebruiker aan. De aanpassing houdt in dat wij in de verordening een lijst met dieren hebben opgenomen waarvoor - na vaststelling van de verordening door uw staten - een vrijstelling voor doden gaat gelden ter voorkoming van belangrijke landbouwschade. Vooralsnog stellen wij voor om alleen de zwarte kraai en de kauw op deze lijst te plaatsen. Wij hebben aan de Statencommissie Milieu, Water en Groen gevraagd of ook de roek op deze lijst moet worden geplaatst. Mocht de statencommissie adviseren ook een vrijstelling te verlenen voor het doden van de roek, dan zullen wij u zo spoedig mogelijk een aangepaste ontwerpverordening nazenden.

De minister van LNV pleit ervoor de nodige terughoudendheid te betrachten bij het verlenen van een vrijstelling voor het doden van de aangewezen 21 diersoorten, zo blijkt uit de toelichting op de Algemene maatregel van bestuur (AMvB) Besluit beheer en schadebestrijding dieren: "indien verdergaande maatregelen dan het opzettelijk verontrusten nodig zijn, zal het aanvragen van een ontheffing bij gedeputeerde staten op basis van artikel 68 van de wet als eerste in aanmerking komen. Die weg heeft als voordeel dat kan worden gekozen voor de meest effectieve wijze van schadebestrijding. Zo zal voor de reductie van de stand van bepaalde soorten een planmatige aanpak op basis van een faunabeheerplan veelal effectiever zijn dan ongecoördineerde ingrepen door individuele grondgebruikers".

Voor de goede orde melden wij u dat wij op grond van artikel 65, tiende lid, het bestuur van het Faunafonds hebben gevraagd een oordeel te geven over de ontwerpverordening die thans aan u wordt voorgelegd. Het advies van het Faunafonds zal na ontvangst zo spoedig mogelijk naar u worden toegezonden.

Advies

1. Vaststellen Verordening vrijstelling grondgebruiker met daarin de volgende vrijstellingen.
 - **Een vrijstelling voor opzettelijke verontrusting (artikel 1 van de verordening)**
In de provinciale verordening krijgt de grondgebruiker toestemming de haas, brandgans, grauwe gans, kolgans, rietgans, knobbelzwaan, meerkoet, smient, wilde eend, spreeuw, hollen-duif, ringmus, kauw, ekster, zwarte kraai en roek opzettelijk te verontrusten ter voorkoming van belangrijke landbouwschade.
 - **Een vrijstelling voor doden: zwarte kraai en kauw (artikel 2 van de verordening)**
Overwegende de veelvuldige belangrijke schade aan landbouwgewassen krijgt de grondgebruiker toestemming de zwarte kraai en kauw te doden ter voorkoming van belangrijke landbouwschade.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

De grondgebruikers in Drenthe krijgen toestemming een aantal beschermde inheemse diersoorten opzettelijk te verontrusten en de kauw en de zwarte kraai te doden ter voorkoming van belangrijke schade aan landbouwgewassen.

Argumenten

ALGEMEEN

- 1.1. *Het niet vaststellen van een verordening belast de grondgebruiker te veel.*
Als er geen provinciale verordening wordt vastgesteld, betekent dit dat bijna elke grondgebruiker een ontheffing voor het verstoren van deze soorten zal aanvragen. Dit brengt onnodige bureaucratie met zich mee.
- 1.2. *Het doden van beschermde dieren (met uitzondering van de zwarte kraai en kauw) kan beter plaatsvinden op basis van een ontheffing ex artikel 68 van de Flora- en Faunawet.*
Zoals uit de toelichting op het besluit blijkt heeft de minister met het besluit met name het opzettelijk verontrusten van soorten op het oog gehad. Het doden van dieren vereist een planmatige aanpak die beter vormgegeven kan worden door een ontheffing ex artikel 68.
- 1.3. *Het Faunafonds zag geen aanleiding tot commentaar op de verordening.*
In de naar het Faunafonds gestuurde conceptverordening was alleen het verstoren opgenomen.

BESCHOUWING PER SOORT

Geen vrijstelling voor het opzettelijk verontrusten van de bosmuis, veldmuis, kleine rietgans, rotgans en huismus, omdat deze soorten geen belangrijke schade aan gewassen in Drenthe toebrengen.

Een vrijstelling voor het opzettelijk verontrusten van de haas, brandgans, grauwe gans, kolgans, rietgans, smient, meerkoet, holenduif, ringmus, wilde eend, spreeuw en de ekster, omdat deze soorten incidenteel belangrijke landbouwschade kunnen veroorzaken.

Een vrijstelling voor het opzettelijk verontrusten van de knobbelzwaan, omdat deze soort in een klein deel van Drenthe veelvuldig belangrijke schade aan landbouwgewassen veroorzaakt.

Een vrijstelling voor het doden is niet noodzakelijk aangezien in Drenthe de schade al vele jaren planmatig wordt bestreden door gespecialiseerde jagers. De ervaringen met deze planmatige bestrijding zijn dusdanig goed (slechts gering afschot van dieren, goede voorkoming van schade) dat voortzetting van dit beleid gewenst is.

Een vrijstelling voor het opzettelijk verontrusten en doden van de zwarte kraai en kauw, omdat de soorten verspreid in Drenthe belangrijke schade aan landbouwgewassen veroorzaken. De soorten zijn geen kolonievogels en daardoor niet zo kwetsbaar in hun voortbestaan als de roek. Het geven van een vrijstelling voor het doden van deze soorten ter voorkoming van schade aan landbouwgewassen zal de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet aantasten.

Een vrijstelling voor het opzettelijk verontrusten van de roek, omdat de roek veelvuldig belangrijke schade in Drenthe veroorzaakt in gewassen, zoals granen, maïs en pootaardappelen.

Uitvoering

Tijdsplanning

31 december 2004 Vervaldatum verordening

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

Evaluatie zomer 2004, najaar 2004 verordening opnieuw vaststellen.

Extern betrokkenen

Grondgebruikers.

Communicatie

Na vaststelling bekendmaken via pers, vermelden in folder Provinciaal beleid flora en fauna.

Bijlagen

Geen.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 5 augustus 2002
Kenmerk: 27/6.9/2002005334

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
J.A. Nauta, griffier

gm/coll.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 5 augustus 2002, kenmerk 27/6.9/2002005334;

gelet op gelet op artikel 22 van de Tijdelijke referendumwet;

gelet op de artikelen 9, 10, 65, 66, 72, vijfde lid, 73 en 74 van de Flora- en Faunawet;

gelezen de op 2 juli 2002 door gedeputeerde staten vastgestelde beleidsregels ter uitvoering van de Flora- en Faunawet, in het bijzonder ter uitvoering van de artikelen 65 en 66 van deze wet;

gelezen het advies van 19 augustus 2002 (kenmerk 2002-499) van het bestuur van het Faunafonds;

overwegende dat ingevolge artikel 65, vierde lid, van de Flora- en Faunawet bij provinciale verordening kan worden toegestaan dat de grondgebruiker, in afwijking van de artikelen 9 en 10, handelingen, bedoeld in die artikelen, verricht op de door hem gebruikte gronden of in of aan door hem gebruikte opstallen, zulks onder de in artikel 65, vijfde lid, bedoelde voorwaarden;

overwegende dat de grondgebruiker ingevolge artikel 65, zesde lid, het hiervoor genoemde recht bij schriftelijke toestemming door anderen kan doen uitoefenen;

overwegende voorts dat deze mogelijkheid ingevolge artikel 66 van de Flora- en Faunawet ook bestaat voor de gebruikers van opstallen, niet zijnde de grondgebruiker, voorzover het de door hem gebruikte opstallen en de daarbijbehorende erven betreft;

BESLUITEN:

tot vaststelling van de als bijlage hierbij gevoegde Verordening vrijstelling grondgebruiker, inzake het toestaan van handelingen in afwijking van de artikelen 9 en 10 van de Flora- en Faunawet.

Assen, 18 september 2002

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

gm/coll.

VERORDENING VRIJSTELLING GRONDGEBRUIKER

Artikel 1.

1. Het is de grondgebruiker toegestaan, ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, beschermde inheemse diersoorten, zoals genoemd in bijlage 1 van deze verordening, in afwijking van artikel 10 van de Flora- en Faunawet, opzettelijk te verontrusten op de door hem gebruikte gronden of in of aan door hem gebruikte opstallen.
2. Het opzettelijk verontrusten mag niet het onnodig lijden of de dood tot gevolg hebben van de beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2.

1. Het is de grondgebruiker toegestaan, ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, beschermde inheemse diersoorten, zoals genoemd in bijlage 2 van deze verordening, in afwijking van artikel 9 van de Flora- en Faunawet te doden of met het oog daarop op te sporen op de door hem gebruikte gronden of in of aan door hem gebruikte opstallen.
2. De beschermde inheemse diersoorten, zoals bedoeld in het eerste lid, mogen slechts worden gedood in de periode van 15 maart tot en met 30 november, van zonsopkomst tot zonsondergang, met behulp van het middel geweer ter ondersteuning van andere verjaagmethoden. De grondgebruiker neemt hierbij de bepalingen in acht zoals vastgelegd in de artikelen 72, vijfde lid, en 74 van de Flora- en Faunawet, het Jachtbesluit en het Besluit beheer en schadebestrijding dieren.
3. Het is de grondgebruiker niet toegestaan beschermde inheemse diersoorten, zoals bedoeld in het eerste lid, te doden binnen een afstand van 500 m van een roekenkolonie.

Artikel 3.

1. Deze verordening wordt aangehaald als de Verordening vrijstelling grondgebruiker.
 2. Deze verordening vervalt met ingang van 1 januari 2005.
 3. Deze verordening treedt zes weken na de dag waarop zij is bekendgemaakt in werking.
-

BIJLAGE 1

ALS BEDOELD IN ARTIKEL 1 VAN DE VERORDENING VRIJSTELLING GRONDGEBRUIKER

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Brandgans	<i>Branta leucopsis</i>
Ekster	<i>Pica pica</i>
Grauwe gans	<i>Anser anser</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Holenduif	<i>Columba oenas</i>
Kauw	<i>Corvus monedula</i>
Knobbelzwaan	<i>Cygnus olor</i>
Kolgans	<i>Anser albifrons</i>
Meerkoet	<i>Fulica atra</i>
Rietgans	<i>Anser fabalis</i>
Ringmus	<i>Passer montanus</i>
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>
Smient	<i>Anas penelope</i>
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>
Zwarte kraai	<i>Corvus corone corone</i>

BIJLAGE 2

ALS BEDOELD IN ARTIKEL 2 VAN DE VERORDENING VRIJSTELLING GRONDGEBRUIKER

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zwarte kraai	<i>Corvus corone corone</i>
Kauw	<i>Corvus monedula</i>
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>